

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1953 m.

balandžio

15

TREČIADIENIS

Nr. 45 (855)

Kaina 15 kap.

NUMERYJE:

1. Lietuvos TSR Ministrų Taryboje. Dėl priemonių linininkystei pakelti ir ilgapluoščių linų prekingumui padidinti 1953 metais — 1—2 pusl.
2. L. OVČINIKOVAS. Agitatoriai pavasario sėjoje — 2 pusl.
3. A. GOLOVKO. Saugoti ir gausinti visuomeninį turimą — 2 pusl.

4. Sparčiais tempais vykdyti laukų darbus — 3 pusl.
5. Skaitytojų laišakai — 3 pusl.
6. Egzaminus suliksime gerai jiems pasirengę (moksleivių laišku apžvalga) — 4 pusl.
7. O. ČERNYŠOVA. Apie bulvių parengimą sodinimui — 4 pusl.

LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOJE

Dėl priemonių linininkystei pakelti ir ilgapluoščių linų prekingumui padidinti 1953 metais

Lietuvos TSR Ministrų Taryba priėmė nutarimą „Dėl priemonių linininkystei pakelti ir ilgapluoščių linų prekingumui padidinti 1953 metais“, kuriame pažymi, kad linų auginimas ir pirminio jų apdirbimo organizavimas respublikos kolūkiuose ir toliau yra nepatenkinamas. Daugelis sričių ir rajonų tarybinių ir žemės ūkio organų nepažinavo vadovavimo ilgapluoščių linų auginimui ir apdirbimui kolūkiuose. Praėjusiais metais kolūkiuose nebuvo įvykdytos reikalingos agrotechninės priemonės ilgapluoščių linų derlingumui pakelti. Žymiuose plotuose linai buvo sėjami vėlyvais terminais, po blogų priešėlių, į pavasarinį arimą, pakriku būdu, žemos kokybės sėkla ir sumažintomis išsėjimo normomis. Linų pasėliams buvo duota nepakanamai vietinių trąšų, o linams išskiriamos mineralinės trąšos daugumoje kolūkių buvo panaudotos kitoms kultūroms. Linų pasėliai neretai buvo sėjami smulkiais sklypais, kas trukdė panaudoti sudėtingą MTS techniką. Linų nuėmimas buvo vykdomas vėlyvais terminais, ko išdavoje buvo prileidžiami dideli derliaus nuostoliai, pluošto ir sėmenų kokybės pablogėjimas, o taip pat nesavalaikis linų stiebelių paklojimas ir pamerkimas, dėl ko nebuvo įvykdytas linų produkcijos pristatymo valstybei planas.

Žemės ūkio ministerija ir sričių žemės ūkio valdybos blogai vadovauja mašinų-traktorių stotims išnaudojant techniką linams auginti ir jų derliui apdirbti, ko išdavoje MTS neįvykdo planų linų auginimui ir jų pirminiam apdirbimui mechanizuoti.

Grandinio darbo organizavimo, auginant technines kultūras, priešakinis patyrimas respublikos kolūkiuose įdiegiamas lėtai. 1952 metais daugumoje kolūkių ilgapluoščių linų auginimo grandys nebuvo suorganizuotos, linų pasėliai buvo nuasmeninti, pasėlių priežiūros ir derliaus nuėmimo darbai buvo vykdomi paskutinėje eilėje.

Nepakankamas ilgapluoščių linų auginimo darbo organizavimo įvertinimas kartojasi ir šiais metais.

Daugelyje kolūkių iki šiol nepradėtas darbas linų auginimo grandims organizuoti. Eilėje rajonų grandininkams

nesuorganizuoti kursai ilgapluoščių linų auginimo agrotechniniams budams ir pirmųjų patyrimui studijuoti.

Žymioje dalyje kolūkių netaikoma papildomo atlyginimo sistema kolūkiečiams, atliekantiems linų auginimo ir jų pirminio apdirbimo darbus.

Respublikinė linų paruošų kontora „Glavzagotlion“ silpnai kontroliuoja tarprajoninių skyrių ir linų apdirbimo gamyklų darbą, to išdavoje paruošų organai ne laiku atlieka piniginius atsiskaitymus su kolūkiams už pristatytą linų produkciją, labai užvilkina apskaitinamąjį pramonės ir maisto prekių pardavimą, kas trukdo kolūkiams laiku išmokėti paskatinamąjį darbo atlyginimą linų auginimo darbus atliekantiems kolūkiečiams.

Pasirengimo 1953 metų pavasario sėjai eiga taip pat liudija apie tai, kad sričių ir rajonų tarybiniai ir žemės ūkio organai ir toliau nepakanamai įvertina linininkystės išvystymo respublikoje reikšmę. Iki šiol nepilnutinai supilti linų sėklos fondai. Dar daug respublikos kolūkių nesuorganizavo linų sėklos valymo ir rušiavimo.

Nepaisant nepaprasto linų džiovyklų ir linų punktų statybos svarbumo, šis darbas kolūkiuose neišvystytas, kas gali sukelti didelius sunkumus nuimant linų derlių ir vykdam jų pirminį apdirbimą.

Siekiant pagerinti ilgapluoščių linų auginimą, padidinti linų produkcijos gamybą, užtikrinti 1953 metams nustatytųjų linų derlingumo ir linų produkcijos valstybinį paruošų planinių užduočių įvykdymą, Lietuvos TSR Ministrų Taryba n u t a r ė:

1. Laikyti, kad ypatingai svarbus respublikos tarybinių organizacijų, žemės ūkio ir paruošų organų bei visų respublikos žemės ūkio darbuotojų uždavinys yra toliau kelti ilgapluoščių linų derlingumą ir prekingumą, besąlygiškai įvykdyti 1953 metais linų derlingumo ir jų produkcijos pristatymo valstybei planą.

2. Sričių vykdomieji komitetai, rajonų vykdomieji komitetai ir žemės ūkio organai privalo trumpiausiu laiku užtikrinti, kad kolūkiai ir MTS baigtų pasirengti ilgapluoščių linų sėjai, kad kiekvienas kolūkis supiltų linų sėklos fondus tokio dydžio

kuris užtikrintų nustatytojo sėjos plano įvykdymą, prisilaikant išsėjimo normų, kad kolūkiai išskirtų linų pasėliams reikalingą kiekį mineralinių trąšų ir, siekiant jas laiku panaudoti, perduotų jas grandims.

Užtikrinti, kad kolūkiai ir MTS baigtų remontuoti ilgapluoščių linų auginimo darbus naudojamąs mašinas. Kiekviename linus sėjantime kolūkyje parinkti linams sėti stambius derlingų dirvų masyvus, su gerais priešėliais.

3. Laikyti, kad, gerinant ilgapluoščių linų auginimą, vienas iš svarbiausių uždavinių yra linų auginimo grandžių organizavimas gamybinių brigadų viduje, priskirant šioms grandims visus linų pasėlius. Šiais tikslais kolūkiams rekomenduoti:

a) linų auginimo grandis sudarinėti iš 8—10 žmonių;

b) vadovauti grandims išskirti grandininkus iš labiausiai prityrusių kolūkiečių tarpo ir kas mėnesį priskirti jiems už vadovavimą grandžiai darbdienius, kurių dydis lygus 2—3 procentams darbdienių, visos grandies išdirbtų auginant priskirtą kultūrą;

c) priskirti grandims linų pasėlius taip apskaičiuojant, kad grandis galėtų laiku įvykdyti visus pagrindinius darbus priskirtuose sklypuose ir būtų kuo vienodžiausiai apkrauta darbu per visą žemės ūkio darbų laikotarpį;

d) išlaikyti grandis iki laukų darbų pabaigos, neprileidžiant grandžių ir jų sudėties keitimo;

e) plačiai įdiegti į grandžių darbą individualinio vienetinio atlyginimo sistemą, kasdien duodant kiekvienam grandies nariui užduotis pagal darbų rūšis, ir neleisti juos atitraukti kitiems darbam, kai grandis užimta linų auginimo darbais;

i) užtikrinti grandyse atskirą kiekvienai grandžiai darbdienių sunaudojimo ir gautojo derliaus apskaitą tam, kad derlingumo planą viršijusios grandys galėtų gauti nustatyto dydžio papildomą atlyginimą.

4. Sričių vykdomieji komitetai, rajonų vykdomieji komitetai, žemės ūkio organai ir MTS privalo užtikrinti linų sėją geriausiais agrotechniniais — ankstyvais, trumpais terminais. Organizuoti našų linų sėjamųjų išnaudojimą ir

pasiiekti, kad kiekviena traktorine sėjama būtų apsėta ne mažiau kaip 120 ha ir arklina sėjama — 50 ha per sezoną. Griežtai laikytis nustatytų linų sėklos išsėjimo normų, o tais atvejais, kai sėjai panaudojama žemo daigumo linų sėkla, perskaičiuoti išsėjimo normas, atsižvelgiant į sėklos ūkinę vertę.

5. Sričių vykdomieji komitetai, rajonų vykdomieji komitetai ir žemės ūkio organai privalo imtis būtinų priemonių tam, kad kiekvienas kolūkis užtikrintų reikalingą ilgapluoščių linų sėklos kiekį iš sėklinių sklypų derliaus. Tais tikslais būtina laiku išskirti sėkliniams sklypams geriausias žemes, atlikti sėją ir pasėlių priežiūrą aukštu agrotechnikos lygiu, o taip pat užtikrinti sėklinių sklypų derliaus savalaikį nuėmimą ir iškūlimą.

Uždrausti kolūkiams panaudoti iš sėklinių sklypų gautą linų sėklą kuriems nors kitiems tikslams, išskyrus sėjos tikslus.

Nustatyti, kad asmenys, kalti sėkliniuose sklypuose gautos sėklos panaudojimu ne pagal paskirtį, o taip pat asmenys, verčiantieji kolūkius tai daryti, traukiami atsakomybėn.

6. Teikdama didelę reikšmę kuo greičiausiai aukšto derlingumo linų veislių įdiegimui respublikos kolūkiuose, Lietuvos TSR Ministrų Taryba įpareigojo Žemės ūkio ministeriją, sričių vykdomuosius komitetus ir rajonų vykdomuosius komitetus pagerinti vadovavimą linų sėklininkystės stočių ir linų sėklininkystės kolūkių darbui auginant veislinę ilgapluoščių linų sėklą.

7. Žemės ūkio ministerija, sričių vykdomieji komitetai ir MTS direktoriai privalo pakelti kolūkiuose ilgapluoščių linų auginimo ir pirminio apdirbimo darbų mechanizavimo lygį, atkreipiant ypatingą dėmesį į darbų atlikimą aukšta kokybe geriausiais agrotechniniais terminais.

Duoti kiekvienai MTS gamybines užduotis pagal traktorinių darbų rūšis ilgapluoščiams linams auginti, nuimti ir jų pirminiam apdirbimui įvykdyti, atkreipiant ypatingą dėmesį į kolūkių plačiaeliu būdu pasėtų sėklinių linų pasėlių ir sėklinių sklypų pasėlių auginimo mechanizavimą. Nustatyti tvarką, pagal

kurią laikyti, kad traktorinė brigada ir visa MTS įvykdė traktorinių darbų planą tik tuo atveju, kai atlikus pagrindines darbų rūšis, kartu bus atlikti linų auginimo ir jų pirminio apdirbimo darbai.

8. Lietuvos TSR Ministrų Taryba atkreipė sričių vykdomųjų komitetų, rajonų vykdomųjų komitetų, žemės ūkio bei paruošų organų ir kolūkių pirminkų dėmesį į tai, jog neleistina užvilkti linų nuėmimo, apdirbimo ir pristatymo valstybei darbus, laikydama savalaikį linų nuėmimą, apdirbimą ir pristatymą valstybei ypatingai svarbiu tarybinių, žemės ūkio ir paruošų organų uždaviniu.

9. Žemės ūkio ministerija, sričių vykdomieji komitetai, rajonų vykdomieji komitetai ir žemės ūkio organai, siekiant sudaryti sąlygas linų derliui laiku nuimti ir apdirbti, privalo užtikrinti, kad būtų įvykdytas nustatytasis linų džiovyklų ir linų punktų statybos kolūkiuose planas, organizuoti gaminimą žardų ir stovų nukultoms linų galvelėms džiovinti, o taip pat linmarkų ir balionų — linams mirkyti.

Kauno srities vykdomasis komitetas privalo užtikrinti bandomojo-parodomąjį punktą prie Čekiškės MTS statybos užbaigimą, taip apskaičiuojant, kad jis būtų perduotas eksploatacijai nuo 1953 m. rugsėjo 1 d.

10. Siekiant užtikrinti linininkystės pakėlimą ir kolūkiečių materialinio suinteresuotumo padidinimą, Žemės ūkio ministerija, sričių vykdomieji komitetai ir rajonų vykdomieji komitetai privalo plačiai išaiškinti kolūkiečiams rekomenduotas kolūkiams skatinamąsias priemones, būtent:

Grandies kolūkiečiams, viršijusiems grandžiai priskirtame pasėlių plote ilgapluoščių linų derlingumo planą, išduoti trečiąją dalį pluošto derliaus, skaičiuojant vidutiniu numeriu, ir trečiąją dalį sėmenų, surinktų viršum kiekvienai grandžiai nustatyto plano;

be to, išduoti grandies kolūkiečiams papildomą atlyginimą pinigais už kiekvieną pluošto ir sėmenų centnerį, kurį jie surinko viršum grandžiai nustatyto pristatymo

(Pabaiga 2 pusl.)

Lietuvos TSR Ministrų Taryboje

Dėl priemonių linininkystei pakelti ir ilgapluoščių linų prekinamumui padidinti 1953 metais

(Pabaiga)

plano iš viso grandžiai priskirto ilgapluoščių linų pasėlių ploto, skaičiuojant vieną trečdaliu vidutinės sumos, kurią atsiėjo kolūkiui vienas centneris šios kultūros produkcijos, čia įskaitant pagrindinį atlyginimą ir kolūkio gaunamas premijas-priedus;

grandies kolūkiečiams sėklininkystės kolūkiuose už kiekvieną ilgapluoščių linų sėmenų ir pluošto centnerį, jų gautą viršum derlingumo plano visame grandžiai priskirtame pasėlių plote, išduoti papildomą atlyginimą pinigais dydžio, prilygstančio pusei vidutinės sumos, kurią atsiėjo kolūkiui vienas centneris sėmenų ir pluošto, pristatytas valstybei viršum pristatymo plano, čia įskaitant pagrindinį atlyginimą ir premijas-priedus, o taip pat išduoti natūra trečiąją dalį pluošto derliaus, surinkto viršum kiekvienai grandžiai nustatyto derlingumo plano;

paskirstyti tarp kolūkiečių pagal kolūkiečių visuotinių susirinkimų nutarimą iki 40 procentų piniginių premijų-priedų ir iki 40 procentų kviečių, kuriuos kolūkiai įsigijo pagal apskaičiuojamą pardavimą už pristatomą ilgapluoščių linų produkciją, atsižvelgiant į jų išdirbtus darbdienius auginant linus;

išduoti kolūkio pirmininkui premiją, prilygstančią 1 procentui sumos, kurią kolūkis gavo už pristatytą ilgapluoščių linų produkciją, su sąlyga, kad kolūkis įvykdė valstybinį ilgapluoščių linų pristatymo planą;

išduoti premiją gamybinės brigados brigadininkui, prilygstančią 2 procentams sumos, kurią kolūkis gavo už pristatytą ilgapluoščių linų produkciją iš brigados sklypo, su sąlyga, jeigu pluošto ir sėmenų pristatyta iš hektaro

ne mažiau, kaip kad nustatyta kolūkiui iš vieno hektaro;

išduoti premiją linų auginimo grandžių grandininkams, prilygstančią 3 procentams sumos, kurią kolūkis gavo už pristatytą ilgapluoščių linų produkciją iš grandies sklypo, su sąlyga, jeigu pluošto ir sėmenų pristatyta iš hektaro ne mažiau, kaip kad nustatyta kolūkiui iš 1 hektaro;

išduoti kolūkiečiams, atliekantiems pirminį linų apdirbimą ir ruošiantiems linus pristatyti valstybei, ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę iš kolūkių gaunamų už valstybei pristatytą linų produkciją kviečių ir piniginių lėšų viršum priskaitytų darbdienų, papildomą atlyginimą kviečiais ir pinigais, būtent:

už kiekvienus 100 kilogramų ilgojo arba 200 kilogramų trumpojo linų pluošto, paruošto mašinomis TL-40, KL-25 ir pristatyto valstybei, išduoti šiomis mašinomis dirbančiai kolūkiečių brigadai 8 kilogramus kviečių ir 20 rublių pinigais;

už kiekvienus 10 kilogramų paruošto ir pristatyto valstybei rankiniu būdu apdirbtos linų pluošto išduoti kolūkiečiams 2 kilogramus kviečių ir 5 rublius pinigais;

už kiekvieną 100 kilogramų parūšiuotų, padžioventų ir pristatytų į linų apdirbimo fabrikus linų šiaudelių išduoti kolūkiečiams 2 kilogramus kviečių ir 5 rublius pinigais.

11. Sričių vykdomieji komitetai, rajonų vykdomieji komitetai ir žemės ūkio organai privalo įvesti griežtą kontrolę tam, ar teisingai panaudojamos į kolūkių specialias sąskaitas už valstybei pristatomą linų produkciją pervedamos pinigines lėšas, ir kaip paskirstomi pagal darbdienius pinigai ir kviečiai kolūkiečiams, dirbantiems linininkystėje.

Asmenis, kaltus panaudojimu ne pagal paskirtį piniginių lėšų, pervedu į specialias sąskaitas, ir kviečių, kurie turi būti paskirstyti pagal darbdienius, o taip pat asmenis, skalinančius kolūkius tai daryti, traukti griežton atsakomybėn.

12. Žemės ūkio ministerija ir Lietuvos Selekcijos-bandytųjų stotis privalo pagerinti selekcinę sėklininkystės darbą linininkystėje, užtikrinant kuo greičiausią išvedimą naujų ilgapluoščių linų veislių, labai derlingų pluošto ir sėmenų atžvilgiu, atsparių ligoms ir išgulimui, o taip pat besąlygišką elitinės linų sėklos gamybos plano įvykdymą.

1953 metais atlikti darbą išaiškinant geriausias senovines vietines linų veisles ir organizuojant kolūkių-rezervatus šioms linų veislėms išsaugoti ir gerinti.

13. Siekiant besąlygiškai įvykdyti valstybinį linų produkcijos paruošimo planą, Žemės ūkio ministerija, sričių vykdomieji komitetai ir rajonų vykdomieji komitetai privalo užtikrinti kolūkiuose 1952 metų derliaus linų stiebelių išrūšiavimą, pavasarinį išklojimą ir po to linų šiaudelių apdirbimą taip, kad kolūkiai galėtų pristatyti linų produkciją valstybei ne vėliau kaip 1953 metų birželio 1 d.

Lietuvos TSR Ministrų Taryba atkreipia tarybinių ir žemės ūkio organų, MTS darbuotojų, žemės ūkio specialistų ir kolūkių pirmininkų dėmesį į būtinumą kuo greičiausiai pakelti linininkystę, aprūpinančią liaudies ūkį svarbia technine žaliava ir prisidedančią prie linus sėjančių rajonų ir kolūkių žemės ūkio bendro pakilimo, kolūkių ir kolūkiečių pajamingumo padidėjimo, ir ragina skirti visas jėgas vystant linininkystę. (ELTA).

Agitatoriai pavasario sėjoje

Kalinino vardo kolūkio agitgrupėje yra 13 žmonių. Kiekvienam jų priskirta nustatytas skaičius kiemų vykdyti agitaciniam-masiniam darbui.

Agitgrupė dirba pagal planą, kuris sudaromas kiekvieną mėnesį ir apsvaustomas agitatorių susirinkimuose. Pasitarimai vyksta du kartus per mėnesį. Numatytas priemonės agitatoriai sąžiningai vykdo. Pavyzdžiui, agitatoriai drg. drg. Trimašiovas, Juodinis, Ramanauskaitė surengė po keletą pasikalbėjimų su kolūkiečiais. Jie papasakojo apie partijos XIX suvažiavimo sprendimus, TSRS Aukščiausiosios Tarybos IV sesijos nutarimus ir kt. Atliekami pasikalbėjimai taip pat susiejami su uždaviniais, keliamais kolūkiui.

Apie atliktą darbą agitatoriai praneša man.

Pagrindinį dėmesį agitatoriai šiuo metu kreipia į kolūkiečių mobilizavimą sėkmingai atlikti pavasario laukų darbus. Jie patys rodo pavyzdį darbe. Aktyviai dalyvauja kolūkinėje gamyboje agitato-

riai Vorobjovas, Bogomolnikovas, Juodinis ir kiti.

Pavasario laukų darbų išvakarėse agitatoriai parodė puikią iniciatyvą. Jie suorganizavo visuomeninį pasirėngimo sėjai patikrinimą. Buvo išaiškinta eilė trukumų rengiantis sėjai. Kviečių sėklos buvo dar nepakankamai išvalytos, nekokybiškai suremontavo kalvis Venelova plugus. Buvo iškelta ir eilė kitų trukumų.

Kolūkio valdyba apsvaustė šiuos trukumus ir ėmėsi priemonių jiems pašalinti.

Dabar kolūkyje vis plačiau vystosi pavasario laukų darbai, vyksta arimas, akėjimas, sėja. Nuo pirmų dienų eilė kolūkiečių, kaip Oleskevičius, Bernotas, A. Maldauskaitė, B. Juršys ir kt., žymiai viršija dienes normas.

Mes sudarėme priemonių planą pavasario sėjos laikotarpiui. Agitatoriai žodžiu ir darbu įkvepia kolūkiečius kovai už 1953 metams priimtų socialistinių įsipareigojimų įvykdymą.

L. Ovčnikovas,
Kalinino vardo kolūkio
agitgrupės vadovas

Politmokyklos klausytojai — agitatoriai

„Tarybų Lietuvos“ kolūkio politmokykloje (propagandistas drg. Kanapeckas) mokosi 18 kolūkiečių. Jų tarpe komunistai, komjaunuoliai, nepartinis aktyvas.

Politmokykloje nagrinėjami partijos XIX suvažiavimo sprendimai. Klausytojai didžiai susidomėję nagrinėja šias medžiagas, rūpestingai ruošiasi užsėmimams, pasidaro konspektus. Geriausiai supranta nagrinėjamus klausimus drg. drg. Jarmalajevs, Lamanuskas, Biveinis, Stacevičius. Šie klausytojai yra ir agitatoriai. Įsisavintas žinias jie perteikia kolūkiečiams. Agitatoriai jau surengė po keletą pasikalbėjimų su kolūkiečiais apie partijos XIX suvažiavimo medžiagą. Pasikalbėjimai glaudžiai siejami su dabartiniu metu iškeltais kolūkiečiams uždaviniais.

E. Tamošiūnas

Trumpai

Viešą vakarą praėjusį sekmdienį surengė Zarasų pirmos vidurinės mokyklos IX klasės moksleiviai. Jie su-

vaidino dviveiksmę pjesę „Skaudi pamoka“, sušoko keletą lietuvių liaudies šokių.
H. Dūdėnas

Saugoti ir gausinti visuomeninį turtą

Tarybų valstybės ekonominę pagrindą sudaro socialistinė ūkio sistema ir socialistinė gamybos priemonių bei įrankių nuosavybė. Stalino Konstitucija įpareigoja kiekvieną tarybinį pilietį saugoti ir stiprinti visuomeninę socialistinę nuosavybę, kaip šventą ir neliečiamą tarybinės santvarkos pagrindą, kaip mūsų Tėvynės turtingumą ir galybės šaltinį, kaip visų darbo žmonių pasiturimo ir kultūringo gyvenimo šaltinį.

Taupumas yra komunistinis bruožas. Dar 1919 metais V. I. Leninas sakė, kad komunizmas prasideda ten, kur atsiranda pasiaukojantis eilinių darbininkų rūpinimasis darbo našumo kėlimu, kiekvieno pūdo duonos, anglies, geležies ir kitų produktų apsauga.

Tarybinuose žmonėse yra ypatingai išsivysčiusi rūpestinga pažiūra į socialistinę nuosavybę. Savo rankomis jie sukūrė daugybę gamyklų, fabriku, šachtų, rūdynų, tarybinių ūkių, mašinų-traktorių stočių, kolūkių ir t. t. Visas socialistinės valstybės turtas—nuo paprasto plaktuko iki sudėtingiausios elektrinės turbinos—tarybinės liaudies darbo rezultatas.

Kapitalo šalyse turtas, kurį sukuria darbininkai ir darbo valstietija, pasisavina veltėdžiai—kapitalistai ir dvarininkai. Mūsų šalyje visi turtai priklauso patiems darbo žmonėms, visa, kas jų yra sukurta, yra visuomeninė nuosavybė. Štai todėl kiekviena veržlė, kiekvienas kilogramas metalo,

žaliavos, maisto produktų yra brangūs tarybiniam patriotui. Tarybinis darbininkas žiūri į savo fabriką, kaip į artimą ir brangų dalyką, kurį plėsti ir gerinti jis gyvybiškai suinteresuotas.

Komunistų partija ir Tarybų valstybė visokeriopai rūpinasi socialistinės nuosavybės stiprinimu, gina ją nuo vagių ir grobstytojų. Atskaitiniame pranešime partijos XIX suvažiavimui dėl VKP(b) CK darbo drg. G. M. Malenkovas sakė, kad juo taupiau ir apdairiau mes vesime mūsų ūkį, tuo didesnius laimėjimus mes pasieksime vystydami visas liaudies ūkio šakas, tuo didesnius rezultatus pasieksime keldami materialinį ir kultūrinį liaudies gyvenimo lygį.

Tokią rūpinimosi liaudies gerove padiktuotą politiką

karštai remia visi sąžiningi žmonės.

Didžiulei valstiečių daugumai kolūkis tapo savu artimu reikalu. Kolūkio turtingume jie mato tolimesnį visuomeninio ūkio vystymosi pagrindą, savo pasiturimo ir kultūringo gyvenimo šaltinį. Todėl sąžiningi kolūkinio kaimo darbo žmonės rodo patriotinį rūpinimąsi bendrosios nuosavybės saugojimu ir tausojimu, kolūkio turto gausinimu.

Tačiau atskirose žemės ūkio artelėse tebeprisitaiko kolūkinis produktų ir turto iššvaistymo ir gadinimo faktai. Kai kurie partinių, tarybinių ir žemės ūkio organų darbuotojai, užuot budėję valstybės ir kolūkių interesų sargyboje, patys grobsto kolūkinį turtą.

Komunistų partijos XIX suvažiavimas pabrėžė, kad reikia ryžtingai padaryti galą

žemės ūkio artelės įstatų pažeidimams, griežtai bausti kaip kolūkinės santvarkos priešus asmenis, kaltus kolūkinio turto grobstymu.

Įmonėse ir įstaigose didelė piktybė yra išlaidumas, neukiškumas, neįstatymiškas lėšų naudojimas. Partija ragina griežtai kovoti su šia piktybe. Juo labiau nepakenčiami yra vagystės ir grobstymai, sudarantieji tiesioginį pasikėsinimą į tarybinės santvarkos pagrindus.

Rūpinimosi visuomeninės socialistinės nuosavybės, — mūsų Tėvynės jėgos ir galybės pagrindo — stiprinimu ir vystymu yra kupina visa mūsų partijos vidaus politika. Išugdyti rūpestingą pažiūrą į socialistinę visuomeninę nuosavybę, išugdyti kiekviename tarybiname žmoguje socialistinės įmonės, kolūkio šeiminingo jausmą—vienas iš svarbiausių partinių organizacijų uždavinių.

A. Golovko

Sparčiais tempais vykdyti laukų darbus

Prisiimtus įsipareigojimus įvykdysime

Mums, mechanizatoriams, penktojo penkmečio direktivoje iškelti dideli ir atsakingi uždaviniai — plėsti žemės ūkio mechanizavimą ir padėti kolūkiečiams išauginti aukštesnę žemės ūkio kultūrų derlius. Į kolūkinius laukus dirbti mes išėjome šių uždavinių įkvėpti, pasiryžę įvykdyti visas mums pavestas užduotis. Mes matome, kad mūsų darbas atneša didelę naudą kolūkiams, tuo pačiu visai mūsų tėvynei. Šiemet mes prisiėmėme padidintus įsipareigojimus: pavasario darbų sezono brigada įsipareigojo įdirbti 395 ha kolūkinį lauką ir visų metų darbo sezoną atliktų darbų savikainą sumažinti po vieną rublį nuo

kiekvieno įdirbto hektaro. Vykdydami šiuos įsipareigojimus, mes aktyviai įsijungėme į darbą iš pat pirmųjų darbo dienų. Atvykę į Ždanovo vardo kolūkį, mes tą pačią dieną atlikome technikinį agregatų patikrinimą ir pradėjome arimą. Dabartiniu metu mūsų brigados agregatai dirba pilnu pajėgumu — ruošia dirvą ir vykdo sėją. Produktiviam darbui mes išnaudojame kiekvieną valandą. Jeigu mes veltui praleistume nors valandą į dieną, tai per darbų sezoną susidarytų tiek laiko, per kurį gali visa brigada aparti apie 400 hektarų dirvų. Brigada dabar suaria per dieną 17—18 ha dirvos, o traktori-

ninkas A. Čarkovas įvykdo normą 110—120 procentų.

Kovodami už darbų savikainos sumažinimą, mes įsipareigojome kiekvienu traktoriumi be remonto išdirbti po 200 ha dirvos. Užtikrinome pavyzdinę mašinų priežiūrą, racionalų jų išnaudojimą darbe, siekiame pilno mašinos apkrovimo ir taupome kurą bei tepalus.

Atsidavusiai dirdami, padėsime kolūkiečiams sėkmingai įvykdyti pavasario sėją, padėti pagrindą aukštam derliui išauginti, garbingai įvykdysime prisiimtus įsipareigojimus.

P. Junelis,
MTS traktorinės brigados
Nr.10 brigadininkas

Ką parodė pirmosios dienos

„Bolševiko“ kolūkyje pradedo pirmieji sėjos darbai. Vieningai išėjo į laukus ketvirtosios laukininkystės brigados, kurios brigadininkas yra drg. B. Zakarauskas, nariai. Stachanoviškai dirba artojai I. Čiškauskas, G. Pikauskas, Vaclovas Liesys, J. Pikauskas, Viktoras Liesys; kiekvienas jų pirmąją dieną suarė po 0,51 hektaro iš viso brigadoje per dieną suarta daugiau kaip 4 ha minkšto arimo. Neatsilieka nuo ketvirtosios brigados antroji laukininkystės brigada. Šios brigados nariai I. Kotovas, S. Kurakinis, S. Kiseliovas ir kiti — viso 6 žmonės — suarė per dieną 3 hektarus. Pradėtas papildomas žiemkenčių tręšimas.

Vieningas, susitelkęs šių brigadų kolektyvas nepraleidžia nė vienos giedrios dienos, išnaudoja visas galimybes, kad pavasario sėją atliktų suglaustais terminais.

Visai kitokia padėtis kitose dviejose brigadose. Ypač lėtai vyksta laukų darbai pirmoje laukininkystės brigadoje (brigadininkas drg. Atajevs). Trimis dienomis vėliau brigada pradėjo atrankinį arimą. Tik balandžio 8 dieną ten sugalvota išskirstyti darbinis arklius ir žemės ūkio inventorių artojams.

Didelis trukumas visose laukininkystės brigadose yra tai, kad jos ne kaip reikiant pradėjo papildomą žiemkenčių tręšimą. Apie 100 tonų mineralinių trąšų guli kol-

ūkio sandėliuose ir nenaudojamos. Jau dabar pasidarė aišku, kad praleisti pirmieji pavasario rytiniai pašalai, kurių metu, dar anksti prieš atrankinio arimo pradžią, buvo galima susidoroti su papildomu žiemkenčių tręšimu.

Kolūkio valdyba per daug nesijaudina dėl papildomo žiemkenčių tręšimo uždelsimo ir dabar. Dabar, pasirodo, trąšos neišbarstomos dėl paprastų pintinių krepšių-sėtuvų stokos, o jų parengimu anksčiau niekas nepasirūpino.

Kolūkio valdybai reikia operatyviau vadovauti laukininkystės brigadoms, atmenant, kad kiekviena dabar praleista diena neša didelį nuostolį busimajam derliui.

I. Donskojus

Spartūs darbo tempai

Vykdamy socialistinius įsipareigojimus, priimtus rajono žemės ūkio pirmųjų pasitarime, vis plačiau ir spartesniais tempais vystomi pavasario laukų darbai „Už taiką“ kolūkyje.

Didelis dėmesys skiriamas pavasario arimui. Kiekvieną dieną kolūkiečiai suaria po 20—25 hektarus. Jau yra paruošta daugiau kaip 100 ha dirvų. Kolūkiečiai nutarė pavasarinį arimą užbaigti keturiomis dienomis anksčiau, negu numatyta darbų plane. Duotąjį žodį kolūkiečiai patvirtina darbais. Trečiosios laukininkystės brigados na-

riai, vadovaujami brigadininko P. Juodkos, lenktyniaudami su ketvirtąja, J. Šileikio vadovaujama laukininkystės brigada, dienes užduotis įvykdo po 110 proc. ir daugiau. Šiose brigadose į laukų darbus įsijungė visi darbingi kolūkiečiai. Beveik nėra kolūkiečio, kuris neįvykdytų išdirbio normos, o brigadų nariai Aleksas ir Mykolas Asminavičiai, Petras Šlepetys ir kiti per dieną įvykdo iki dviejų normų.

Greta arimo sparčiai vykdomi ir kiti pavasario laukų darbai. Papildomai patręšta 62 ha žiemkenčių, jau vyk-

doma vasarinių ankstyvųjų kultūrų sėja. Pasėta daugiau kaip 10 ha žirnių.

Kolūkyje sėkmingai kovojama už gausų vasarinių kultūrų derlių. Pasėliai tręšiami mineralinėmis ir vietinėmis trąšomis. Vasarojaus pavasariniam ir papildomam patręšimui bus panaudota apie 30 tonų mineralinių trąšų, bė to, didelis kiekis mėšlo, sručių ir kitų vietinių trąšų. Taip pat kovojama už gerą laukų įdirbimą.

Sėja numatoma atlikti trumpais terminais ir žymiai anksčiau, negu pernai.

A. Gasiūnas

Pavasario laukų darbai „Tarybų Lietuvos“ kolūkyje

Kas dieną „Tarybų Lietuvos“ kolūkyje plečiami pavasario darbai. Laukuose kiekvieną dieną dirba 17 artojų, kurie suaria 7 ha dirvų. Pirmąją sėjos dieną kolūkiečiai pasėjo 5 ha ankstyvųjų kultūrų. Dabar vyksta iš rudens suartų dirvų kultivavimas. Šiomis dienomis briga-

dininko J. Jarmalajevio vadovaujama laukininkystės brigada pradės masinę vasarojaus sėją. Kolūkio sandėlininkas Sedukis, pasinaudodamas giedriomis sausomis dienomis, vėdina ir apšildo sėklas, ruošia jas gabenimui į laukus sėjai.

Pavasario sėją kolūkiečiai įsipareigojo įvykdyti 20 die-

nų anksčiau, negu pernai ir išauginti iš hektaro ne mažiau kaip po 15 cnt. grūdų.

Tam pasiekti kolūkiečiai pritaikys eilę agropriemonių: sėja atliks geromis sėklomis, patręš pasėlius mineralinėmis ir vietinėmis trąšomis, gerai parengs dirvą.

A. Svidinskas

Dešimtininkų-statybininkų mokykloje kolūkiniams kadrams paruošti (Vilniaus m. Dzeržinskio rajonas) moksleiviai pradėjo ruošti praktiniams užsiėmimams. Šiais metais 87 specialistai-statybininkai bus pasiūsti į respublikos kolūkius.

Nuotraukoje: Pavaizdumo priemonių kabinete. Užsiėmimą su grupe moksleivių pveda dėstytojas J. Šamulaitis. (Iš kairės į dešinę) B. Šlamas, A. Vitkauskienė, A. Vasiliauskienė, A. Norbutis, S. Rasimavičius ir J. Šamulaitis.

L. Morozovo nuotrauka

(ELTA).

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Pagerinti laiškinių darbų

Jau antri metai, kai „30 let komsomola“ kolūkyje laiškinių dirba drg. Kapustinskaja. Nežiūrint į tai, kad ji pažįsta darbą ir turi nemažą patyrimą, savo pareigas laiškinių atlieka labai blogai. Prenumeratoriai beveik visuomet laikraščius gauna pavėluotai, prenumeratos planas iš mėnesio į mėnesį vis sužlugdomas.

Pavyzdžiui, š. m. vasario

mėnesį iki 18 dienos daugeliui kolūkiečių spauda visiškai nebuvo pristatoma. Panašūs faktai pasikartojo ir kovo mėnesį. Nuo 23 iki 29 dienos spaudos negavo Vaitkuškių pradinės mokyklos mokytojai.

Tokia padėtis toliau tęstis negali. Mes reikalaujame, kad drg. Kapustinskaja iš pagrindų pagerintų savo darbą.

Grupė kolūkiečių

Nesirūpinama statybinių medžiagų paruošimu

„Naujo kelio“ kolūkio atskaitiniame-rinkiminiame susirinkime buvo priimtas nutarimas 1953 metais pastatyti eilę visuomeninių pastatų: arklidę, grūdų džiovyklą ir kt. Naujai išrinkta kolūkio valdyba buvo įpareigota laiku organizuoti statybinių medžiagų paruošimą ir pradėti pastatų statybą.

Nors nuo ataskaitinio susirinkimo dienos jau praėjo ir daug laiko, tačiau statybos

darbai dar nevyksta. Kolūkio valdyba iki šiol nesudarė statybinės brigados, statybinė medžiaga, kaip rąstai, akmenys, plytos, dar nepradėta gabenti prie statybinių aikštelių. Neapiformintas miško pirkimui leidimas.

Kolūkio valdyba šiuo klausimu turėtų susirūpinti ir pradėti statybos darbus kolūkyje.

A. Beržinis

Sportininkai ruošiasi vasaros sporto sezonui

Sėkmingai ruošiasi sutikti vasaros sporto sezoną „Ažuolo“ kolūkio sportininkai.

Sporto kolektyvas, vadovaujamas pirmininko drg. Mitrofanovo, pradėjo rengti sporto aikštėlę.

Sudarytos tinklinio ir leng-

vosios atletikos komandos. Vasaros metu numatyta draugiškose rungtynėse susitikti su „Bolševiko“, „Naujo kelio“, Julijos Žemaitės vardo kolūkių tinklininkais.

J. Gudelis

„Pergalės“ medžiagos pėdsakais

„Po šiltu Gudkovo sparneliu“

Tokio pavadinimo feljetonas buvo išspausdintas š. m. „Pergalės“ Nr. 16(826).

Feljetonas buvo apsvarstytas rajono vykdomojo komiteto posėdyje. Rajono kooperatyvų sąjungai pasiūlyta imtis konkrečių priemonių padėčiai ištaisyti. Rajono prekybos skyriaus vedėjui drg. Jelištrатовui už blogą vadovavimą prekybai pareikštas griežtas papeikimas.

Rajono kooperatyvų sąjunga klausimą apie Gudkovo Degučių vartotojų kooperatyvo darbą apsvarstė. Už

tarybinės prekybos taisyklių pažeidimą Degučių vartotojų kooperatyvo darbuotojams Gudkovui ir Šalčiui pareikštas griežtas papeikimas.

Už grubų elgesį su pirkėjais pardavėja Koroliova perspėta.

Feljetonas taip pat buvo apsvarstytas Degučių vartotojų kooperatyvo darbuotojų gamybiniame pasitarime.

Keistą poziciją užėmė Gudkovas. Savo atsakyme redakcijai jis pasistengė beveik viską paneigti, nors iškelti feljetone faktai pasitvirtino.

Egzaminus sutiksime gerai jiems pasirengę

(Moksleivių laiškų apžvalga)

Už mėnesio mokyklose prasideda keliamieji ir baigiamieji egzaminai. Jie parodys, ką naujo moksleiviai įsisavinę per šiuos mokslo metus.

Su kokių stropumu ir entuziazmu moksleiviai rengiasi egzaminams, jie pasakoja savo laiškuose redakcijai.

—Prieš mano akis šūkis: „Egzaminai—tavo ataskaita Tėvynei! — rašo Imbrado septynmetės mokyklos VII klasės moksleivė Palmira Tijunėlytė. — Kiekvienais metais aš jiems stropiai rengdavau ir kasmet su džiaugsmu pastebėdavau, kaip auga mano žinios. Ateinantiems egzaminams aš ypač stropiai rengiuosi, nes tai mano ataskaita už visą septynerių metų darbą. Tarybinė santvarka man atidarė duris į mokslą. Gerai išlaikydama egzaminus, parodydama tvirtas žinias, aš pareikšiu Tarybų valdžiai savo karštą dėkingumą už tai, kad galū įgyvendinti savo troškimą — mokyti.

Kaip rengiasi egzaminams Stelmuzės septynmetės mokyklos moksleiviai, pasakoja savo laiške šios mokyklos moksleivis J. Kaladinskas.

—Kursą mes kartojame sistemingai, — rašo jis, — pagal programą. Kartojame pamokų metu, taip pat po pamokų grupėmis susirenkame, kartojame ir pavieniui.

—Egzaminus išlaikyti, — rašo toliau jis, — nėra didvyriškumas, tai yra mūsų pareiga. O savo pareigas kiekvienas tarybinis žmogus turi garbingai atlikti.

Zarasų I vidurinės mokyklos VIII „a“ klasės mokinys komjaunuolis N. Miliukinas savo laiške kviečia visus moksleivius sutikti egzaminus su tvirtomis žiniomis, gerai pasirengus.

Kaip planuoja savo darbą rengdamiesi egzaminams Turmano septynmetės mokyklos moksleiviai rašoma šios mokyklos moksleivių Vitoldo Novickio ir Tado Gediūno laiškuose. Jie rašo, kad rengiantis egzaminams labai daug padeda komjaunimo organizacija.

Degučių septynmetės mokyklos Nr.1 moksleivis Rimantas Griekvičius pasakoja savo laiške redakcijai, kaip nušviečia pasirėngimą egzaminams mokyklos sienlaikraštis.

Apie moksleivių pasirėngimą egzaminams rašo savo laiškuose Degučių I septynmetės mokyklos moksleivis F. Čizikas, Mukulių pradinės mokyklos moksleivis R. Pūpeikis, Degučių septynmetės mokyklos Nr.2 moksleivis K. Popovas.

Gerai pasirėngti egzaminams, sėkmingai juos išlaikyti — toks uždavinys dabar iškyla rajono moksleiviams.

Rumunijos darbo žmonės mokosi rusų kalbos

Rumunijos Liaudies Respublikos darbo žmonės su dideliu susidomėjimu mokosi rusų kalbos.

Šiuo metu šalyje veikia daugiau kaip 10 tūkstančių rusų kalbos kursų, kuriuos lanko daugiau kaip 170.000 žmonių. Sostinės gamyklose, fabrikuose ir įstaigose, Bukarešto apylinkių kaimuose, kolektyviniuose ir valstybiniuose žemės ūkiuose daugiau kaip 25.000 darbo žmonių 1.600 ratelių mokosi rusų kalbos.

(TASS—ELTA).

Pavasario laukų darbai Lenkijoje

Šiomet pavasario sėja Lenkijoje prasidėjo žymiai anksčiau, negu pernai, ir vyksta labiau organizuotai. Užsėta 1.317.331 ha — 16,3 procento plano. Itin organizuotai vyksta sėja žemdirbystės gamybinuose kooperatyvuose. Jau baigė sėti varpinės kultūras 1.232 kooperatyvai.

Liaudies Lenkijos žemės ūkyje vis plačiau taikomi priešakiniai tarybinės agrotechnikos metodai. Konkretiai, šiomet plačiai įdiegiama kryžminė sėja ir pradėtos vartoti granuliuotos trąšos.

(TASS—ELTA).

Lenktyniavimas Gegužės Pirmosios garbei Kinijoje

Vis plačiau išvystomas darbo lenktyniavimas Gegužės Pirmosios garbei Kinijos Liaudies Respublikoje.

Laikraštis „Gunženžibao“ praneša, kad valstybinės gamyklos Nr. 201 Čuncine darbininkų ir tarnautojų kolektyvas pirmą laiką įvykdė pirmojo ketvirčio gamybinę užduotį ir siekia naujų gamy-

binių laimėjimų antrajame ketvirtyje.

Šanchajaus mašinų gamyklos „Cuzian“ darbininkai ir tarnautojai apsvaistė ir priėmė padidintą gamybinį planą balandžio mėnesiui, nutarę pagaminti 25 proc. daugiau staklių, negu kad numatyta pagal pradinę užduotį. (TASS—ELTA).

Vokietijos kovotojų už taiką tarybos sekretoriato atsišaukimas

BERLYNAS. (TASS). Agentūros ADN pranešimu, Vokietijos kovotojų už taiką taryba balandžio 12 d. pradėjo Vokietijos Demokratinės Respublikos teritorijoje plačią aiškinamąją kampaniją taikai ginti.

Ryšium su tuo Vokietijos kovotojų už taiką tarybos sekretoriatas paskelbė atsišaukimą, kuriame sakoma:

„Taika neatina pati savaime, ją reikia iškovoti kovoje prieš karo siekiančias jėgas.

Šią kovą prieš karą ir už taiką žmonijos gyvenimą veda Pasaulinė Taikos Taryba. Ji yra visų šalių tautų, visų savo atsakomybę suprantančių jėgų centras. Pasaulinėje

taikos stovykloje yra žymi žmonijos dauguma.

Likviduoti atvirus gaisro židinius Korėjoje, Vietname, Malajoje ir galinčius kilti gaisro židinius Vakarų Europoje, Japonijoje ir kitose pasaulio vietose,

taip energingai išreikšti tautų valią kovoti prieš jėgos politiką ir už susitarimą, kad nė viena vyriausybė negalėtų priešintis šiai valiai, sukliudyti visą karinių paktų įgyvendinimą ir nusikaltamą ruošimąsi atominiam ir bakteriologiniam karui —

šitoks yra didingasis pasaulinio taikos šalininkų judėjimo ir Pasaulinės Taikos Tarybos uždavinys“.

(ELTA).

PDJF sekretoriato kreipimasis į Ispanijos jaunimą

BUKAREŠTAS. (TASS). Rumunijos telegramų agentūros pranešimu, Pasaulinės demokratinio jaunimo federacijos (PDJF) sekretoriatas paskelbė kreipimąsi į Ispanijos jaunimą, kovojantį prieš Franko režimą, ryšium su solidarumo su antifašistiniu Ispanijos jaunimu dieną — balandžio 14-ąją (1931 metų balandžio 14 d. buvo paskelbta Ispanijos respublika. —Red.).

88 šalių 75 milijonų jaunuolių ir merginų, susivie-

nijusių Pasaulinėje demokratinio jaunimo federacijoje, vardu PDJF sekretoriatas sveikina antifašistinį Ispanijos jaunimą.

Kreipimesi nurodoma, kad, nepaisant frankistinių vadeivų ir jų liokajų pastangų izoliuoti ispanų tautą nuo augančio visame pasaulyje judėjimo už taiką ir nepriklausomybę, tūkstančiai Ispanijos patriotų padėjo savo parašus, išreikšdami solidarumą su istorinio Tautų kongreso taikai ginti nutarimais. (ELTA).

Atitaisymas

„Pergalės“ 44(854) numeryje dėl redakcijos literatūrinio darbuotojo kaltės įsibrovė klaida. V. Venckaus informacijoje apie komjaunimo rajono komiteto plenumą skaityti „Komjaunimo rajono komiteto III plenumas“.

Antroje šio straipsnio skiltyje 6 pastraipoje 3 sakinį skaityti „37 pionierių draugovėse jungiasi 1450 pionierių“.

Redaktorius pavad.
D. MARČENKO

Priimama prenumerata
rajoniniam laikraščiu

„Pergalė“

1953 metų gegužės mėnesiui
ir iki metų pabaigos
Laikraštis išeina 3 kartus per savaitę

Prenumeratos kaina:

1 mėn — 1,95 rub.

3 „ — 5,85 rub.

6 „ — 11,70 rub.

Prenumeratą priima ryšių ir „Sąjunginės Spaudos“ skyriai bei agentūros, visuomeniniai spaudos platintojai, kolūkių laiškinkai ir apylinkių Tarybų sekretoriai.

Mokslo pasiekimus—žemės ūkiui!

Apie bulvių parengimą sodinimui

Sveika sodinamoji medžiaga—gausaus derliaus pagrindas. Patarlė „Ką pasėsi, tą ir piai“ žymia dalimi tinka ir bulvėms. Didelė dalis sėklinių bulvių susirgimų pereina naujam derliui.

Sėklinės medžiagos kokybę galima pagerinti atrenkant sodinimui sveikas bulves. Pirmiausia atmetamos apipuvusios, pašalusios, žaizdomos ir antaugais padengtos bulvės. Praktikoje neretai kyla klausimas: ar galima panaudoti sodinimui bulves su nedidelėmis puvinio dėmėmis arba apipuvusių bulvių sveikosios dalies atpiovas? Mokslas į šį klausimą atsako neigiamai. Kad ir mažai apipuvusios bulvės, o taip pat iš jų paimtos atpivos, patekusios į drėgną dirvą, paprastai supūva arba duoda apkrėstus daigus, o po to ligotus augalus.

Bulvių ūkio institutas nustatė, kad ir sveikos bulvės, atrinktos iš daugiau kaip 15—20 procentų apkrėstų puvininių bulvių, turi žemesnį daigumą. Norint padidinti tokių bulvių daigumą ir derlingumą, jas reikia jarovizuoti. Jarovizavimo metu sveikos bulvės išleis normalius stiprius daigus; dalis bulvių, kurių susirgimas buvo slapas

arba silpnos formos, supus; kai kurios bulvės sudygs plonais siulo pavidalo daigeliais. Prieš sodinant reikia atrinkti antrą kartą, atmetant visas apipuvusias, o taip pat siulo pavidalo daigelius išleidusias bulves.

Trūkstant sėklinių bulvių, taikomas sodinamų bulvių piaušymas.

Sėklinės bulvės, numatytos piaušyti, turi būti sveikos, neturėjusios didelių atliekų laikymo metu. Viena ir ta pati veislė, vienos ir tose pačiose sąlygose, bet esant skirtingai sodinamosios medžiagos kokybei, duoda visiškai skirtingus rezultatus. Pavyzdžiui, Lorcho veislės, palyginti atsparios puvinimui ir gerai išsilaišančios, bulvės, pasodintos piaušytomis dalimis, pilnutinai prigyja, ir derlius nesumažėja. Tačiau rezultatai labai pasikeičia, kai piaušymui šios veislės imama žemesnės kokybės gumbai. Bandymai parodė, kad sveiki gumbai, atrinkti iš šlapio puvinio 7,6 procento apkrėstų bulvių krūvos, pasodintos nepiaušytos duoda 10 procentų neišdygusių augalų, pasodintos supiaušytos pusėmis—25,8 procento ir ketvirčiais—39,9 procento neišdygusių augalų. Jeigu

žemesnės kokybės sėklinių bulvių negalima pakeisti sveikesnėmis, tai jas geriau sodinti nepiaušytas, prieš tai jarovizavus. Būtinumo atveju tokias bulves galima piaušyti tik jas jarovizavus.

Bulves piaušyti reikia sodinimo dieną, blogiausiu atveju — iš vakaro. Negalima piaušyti bulvių iš anksto ir laikyti jas supiaušytas maišuose arba krūvose.

Trūkstant sėklinės medžiagos, sodinimui naudojamos sveikų maistinių bulvių viršūnėlės. Nupiautos viršūnėlės paskleidžiamos plonu 3—5 centimetrų sluoksniu ir pirmąsias 3—5 dienas laikomos — 15—16 laipsnių temperatūroje. Tokiomis sąlygomis piuvio paviršiuje susidaro kamščio sluoksnis, kuris apsaugo viršūnėlę nuo džiūvimo ir puvinio. Po to viršūnėlės patalpinamos į sandėlį, supilant jas nuo 20 iki 40 centimetrų sluoksniu. Norint jas geriau išlaikyti, akademikas T. D. Lysenko rekomenduoja perpilti jas smėliu arba žemėmis.

Sėkliniuose sklypuose reikia sodinti geriausias, sveikas nepiaušytas bulves.

O. Černyšova,
Biologijos mokslų
kandidatas

Redakcija: Maksimo Gorkio g-vė Nr. 61. Telefonai: redaktorius—89, bendras—79.